

Museum LAB

- lek, lag og utforsk

Deltagerbasert kunstformidling på museer

Prosjekt Bergens Sjøfartsmuseum; «Livet på havet»

Åpent verksted og utstilling, 2016

kunstpilotene i samarbeid med Bergens Sjøfartsmuseum

Kan en se for seg et narrativ i 2 etasjer hvor Sjøfartsmuseets båtmodeller flyter på "vannoverflaten" og hvor historiene om båtene der oppe fortelles i det ledige monterarealet under? Hvor publikum får i oppdrag å aktivisere og å gi liv til båtmodellene i montrene.

Dagens situasjon på Bergens Sjøfartsmuseum er at svært mange av museumsobjektene stilles ut i montre. Øverst en glassboks hvor modellene befinner seg og under, høye, smale bein og fri sikt.

Dette ledige området eller utstillingsarealet om en vil, ønsker vi å utforske. Med enkle grep kan en skape rom for kreativitet og utvide opplevelsen og tilgangen til museumsobjektene og ikke minst, styrke publikums og særlig de unge publikummernes mulighet til å kunne påvirke og være deltakende i utstillingsrommet.

Tanken er enkel: Øverst båtmodellen og under en scene – en type titteskap eller dukkehus hvor en kan lage og leke, flytte rundt på ting og skape liv. Hands-on aktiviteter hvor en interagerer med museets utstillingsdesign- og objekter.

Bakgrunn og hensikt

Ideen om et Museum LAB konsept hvor både museet i seg selv og publikum gjøres til undersøkelsesobjekter har vokst frem i forlengelsen av erfaringer og opplevelser knyttet til prosjektene; «Meg på museet - mitt museum» (2014-2016), «Det store blå» (2014-2016) og «Oppdrag: Havet» (2014-2016), alle på Bergens Sjøfartsmuseum.

I disse prosjektene har vi utforsket hvorvidt visuell kunst og kunstformidling kan bidra til å utvide museumsopplevelsen på et kulturhistorisk museum. Om en gjennom sansing, kunstneriske prosesser og deltagerbasert kunstformidling kan styrke publikums engasjement og eierskap, bidra til ny kunnskap, samt utfordre museets personale til å ta i bruk og eksperimentere med nye metoder i sine publikums- og museumsutviklingsstrategier.

Sanse og aktivitetsrommet «Det store blå»

«Oppdrag: Havet - offshore»

«Livet på havet» er et svar på formidlingsopplegget «Oppdrag: Havet - offshore» (støttet av DKB og rettet mot barnehager). I møtene med barna og museumsobjektene har vi sett hvor engasjert barna blir når de gis anledning til å studere båtmodellenes detaljrikdom. De er ivrige formidlere, spørsmålsstillere og fortellere. Museets utfordring er å legge til rette for at deres stemmer, erfaringer og innspill gis handlingsrom.

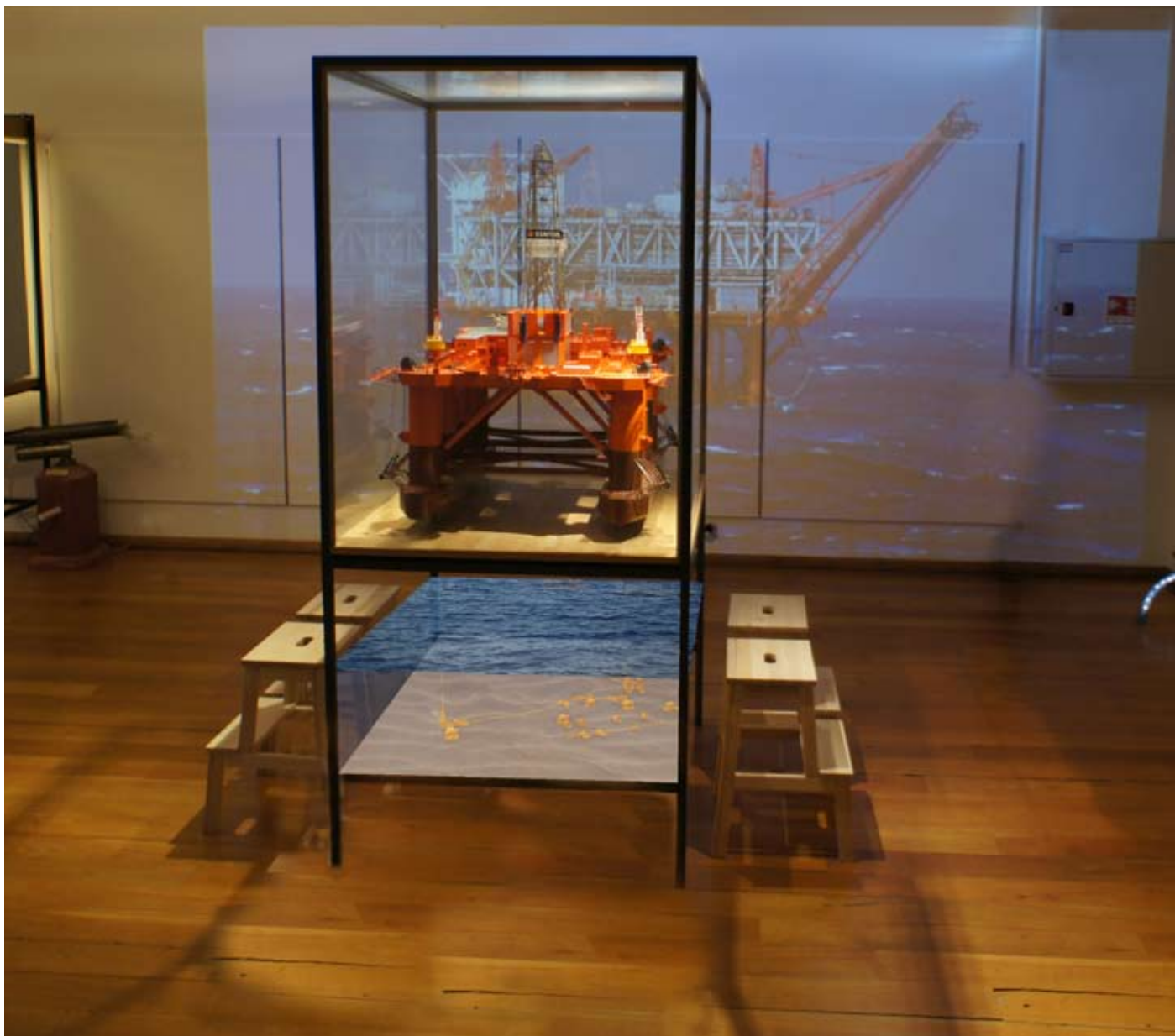
Normalsituasjonen for barna er imidlertid at museumsobjektene gjerne er utenfor deres rekkevidde – både ved at de ofte befinner seg bak glass og at utstillingshøyden er tilpasset et voksent publikum. Flytter vi deler av utstillingen ned i monterets underetasje samt gir barna muligheten til å sanse, utforske, leke og lage på dette området skjer det kanskje også noe med de voksnes blikk. Det er ikke bare barn som setter pris på hands-on opplevelser og kreativitetsutfoldelse på museer. Flere innganger til museums- og kunnskapsformidling kan bidra til økt nysgjerrighet og trivsel hos alle.

«Oppdrag: Havet - offshore»

Organisering

Vi ser for oss ulike scenario. F. eks kan en tenke seg at en under modellen av riggen "Deepsea Bergen" legger til rette for et verksted/utstilling hvor publikum ved hjelp av legoklosser, vinkorker, piperensere, mosegummi og sugerør konstruerer ulike olje og gassutvinningskonstruksjoner. At vi sammen lager en "landsby" lik situasjonen er på flere av feltene på norsk sokkel – om natten en glitrende by av boreplattformer.

Fotomanipulert skisse. Publikumsgenerert utstilling under riggen.

Dagens situasjon

Eller under en modell av de mange seilskipene - et eksotisk sydhavsmiljø med mulighet for å leke eller å lage elementer til miljøet; palmer, bananer, apekatter... Vi bygger videre på monterets beinkonstruksjon og i en kasse med sand befinner det seg kanskje spennende skatter... Mulighetene er mange og ønsket er å utvikle ideer i dialog med publikum.

Fotomanipulert skisse. Publikumsgenerert utstilling under seilbåtene.

Tanken er å invitere publikum generelt og barn og unge spesielt til en serie av åpne, Museum LAB aktiviteter på Sjøfartsmuseet. Nå i 2016 starter vi opp med et «Livet på havet» prosjekt med rom for tilpasning og endring i tråd med ønsket om sterk publikumsinkludering i alle ledd.

Formidlingsforløp

Tegner vi opp et mulig forløp ser vi pr. idag for oss et innhold ala dette:

Vi starter med å fortelle litt om hva vi skal gjøre, at vi skal prate, lage og leke og at det vi lager skal inngå i en midlertidig utstilling på museet.

Fokuset er først modellen vi skal gi en historie rundt. Stående ved modellen (på trappestiger) studerer vi den nøye og dersom noen allerede har påbegynt en utstilling i underetasjen av monteret, ser vi også på den.

I nærheten av modellen samler vi oss rundt og gjerne også på, et kjempestort tegneark. Som del av et designforløp prater og skisser vi mulige løsninger og objekter for utstillingen.

Fra "Maritime familiedager"

Skisseideene eller nye ideer realiseres så gjennom enkle materialer: Med mosegummi og piperensere kan vi f. eks lage seilbåter (til sydhavsmiljøet?) og med sugerør kan vi lage (kjempelange) gassledninger (til en oljerigg eller supertanker?).

Vi lager og leker og avslutter med på plassere det vi har laget under modellen.

Slik vokser en utstilling gradvis frem i dynamisk samspill mellom lek, kreativitet og læring.